

АНАЛИЗ

на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Казанлък

(приет с Решение №918/23.02.2023 г. на Общински съвет – Казанлък)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Законови основания за разработване на анализа

Анализът на потребностите за личностно развитие на децата и учениците в община Казанлък е разработен в съответствие с изискванията на чл. 19б, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), според който областният управител организира разработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, **въз основа на анализ** на потребностите от подкрепа във всяка община, на територията на областта.

Законът за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование регламентират приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвеждат осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците – обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие трябва да се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и бъде в съответствие с индивидуалните им потребности.

2. Цел и обхват на документа

Основните цели на анализа са:

- Извеждане на приоритетните потребности при определяне нуждите от подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, която институциите в системата на предучилищното и училищно образование осигуряват;
- Планиране и осигуряване на качествени образователни услуги в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията;
- Търсене на възможности за осигуряване на подкрепа възможно най-близо до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик;
- Повишаване качеството на услугите и подобряване достъпа до тях на всички деца и ученици, живеещи на територията на община Казанлък.

3. Методика и участници в процеса на разработване на анализа

В съответствие с чл. 174, ал. 1 от ЗПУО осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в ЗПУО трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги. В процеса на събиране на информация, необходима за изготвянето на Анализа, участват представители на всички заинтересовани страни от общината:

- Общинска администрация;
- Училища, детски градини и ЦПЛР;
- Дирекция „Социално подпомагане“;
- Всички социални услуги, работещи с деца на територията на общината;
- Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетните и непълнолетните лица към Община Казанлък;
- Дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ към Община Казанлък;
- Регионална здравна инспекция - Стара Загора.

В хода на изготвяне на Анализа и с оглед натрупаната от заинтересованите страни информация са фиксирани проблемите в образователната сфера, идентифицирани са потребностите на конкретните рискови групи, тенденциите в развитието на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на общината и възможностите за осъществяване на планираните действия.

II. ОБЩИ ДАННИ

Демографска картина и тенденции

Община Казанлък е създадена с Указ № 2295 (ДВ, брой 101/26.12.1978 г.). Селищната мрежа на територията на общината се състои от 20 селища - 3 града и 17 села. Към 31.12.2022 г. по данни, предоставени от отдел „Гражданска регистрация и административно обслужване“ населението на община Казанлък е 79 720 души по постоянен адрес и 73 021 души по настоящ адрес. Демографското състояние на община Казанлък следва тенденциите в развитието на демографията на страната като цяло – населението намалява. В сравнение с предоставените данни от отдел ГРАО към 31.12.2020 г., населението на общината е намаляло с над 1000 души по постоянен и по настоящ адрес.

Образователната инфраструктура на общината е изградена от институции, които осъществяват предучилищно образование, общо, профилирано, професионално и допълващо образование. На територията на община Казанлък функционират 13 общински детски градини с филиали в населените места и 1 държавна детска градина към Министерство на отбраната. В 8 детски градини (в града и в населените места на общината) има яслени групи. Училищата са 22 общински и 4 държавни – 17 основни училища, 1 обединено училище, 1 средно училище, 3 профилирани гимназии, 3 професионални гимназии, 1 национално училище по пластични изкуства и дизайн. В две от основните училища в града функционират подготвителни групи – в ОУ „Чудомир и ОУ „Антон Страшимиров“. Средишните училища в община Казанлък са три – в гр. Шипка, с. Овощник и с. Енина, като за децата и учениците, които пътуват от населените места, в които няма училище, е осигурен безплатен транспорт, посредством трите училищни автобуси, предоставени на Община Казанлък от Министерство на образованието и науката. Отрицателната демографска статистика обаче води до съществуването през последните години на паралелки с минимален и под минималния брой ученици в училищата от малките населени места, които Община Казанлък дофинансира ежегодно от бюджета си.

След преобразуването през 2019 г. на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ръжена в Обединено училище, друга съществена промяна в структурата на образователната инфраструктура на община Казанлък не е настъпвала.

1. Население към 31.12.2022 г. (в регистрите на служба ГРАО)

Население на общината	Постоянен адрес	Настоящ адрес
1.1. Население на общината (общо)	79 720	73 021
1.2. Момчета до 19 г.	7 174	6 856
1.3. Момичета до 19 г.	6 779	6 473

2. Брой деца и ученици по възрастови групи към 31.12.2022 г. (в регистрите на служба ГРАО)

2. Общ брой деца и ученици (от 0 до 19 г. вкл.)	Постоянен адрес	Настоящ адрес
	14 645	13 896
2.1. Деца от 0 до 7 г. включително	5 271	5 210
2.2. Деца и ученици от 8 до 14 г. включително	5 551	5 220
2.3. Деца и ученици от 15 до 19 г. включително	3 823	3 466

3. Данни за мрежата от училища и детски градини

На територията на община Казанлък за учебната 2022/2023 г. функционират следните институции в системата на предучилищното и училищното образование, които осъществяват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците:

- 13 общински детски градини (с филиали в населените места от общината) и 1 държавна детска градина, със съответните координиращи екипи, които организират и координират процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата;
- 26 общински и държавни училища (основни, обединено, средно, профилирани гимназии, професионални гимназии, национално училище) със съответните координиращи екипи, които организират и координират процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа на учениците;
- Център за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс „Св. Иван Рилски“, гр. Казанлък, който осигурява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от общината чрез различни извънучилищни форми и дейности за развитие на интересите и способностите чрез занимания в свободното им време.

№	Име на училището /ДГ	Местоположение	Вид	Брой деца/ ученици	Налични специфични ресурси, които могат да бъдат оползотворени за подкрепа за личностно развитие
	Училища				
1.	ПГ „Акад. П. Стайнов“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	302	Ресурсен учител, психолог, образователен медиатор
2.	ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	336	Психолог
3.	СУ „Екзарх Антим I“	гр. Казанлък	Средно училище	898	Логопед, 2-ма ресурсни учители, педагогически съветник, психолог. Оборудван ресурсен кабинет; Съвременна материално-техническа база. Групи за занимания по интереси.
4.	ППМГ „Никола Обрешков“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	689	Педагогически съветник/психолог. Национален център по природо-математически науки; Специализирани кабинети
5.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	гр. Казанлък	Основно училище	378	Психолог, логопед, 2-ма ресурсни учители. Достъпна архитектурна среда – рампа, парапети, приспособени санитарни помещения. Групи за занимания по интереси. Барабанен оркестър, вокална група.

6.	ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	Основно училище	363	Психолог, ресурсен учител и педагогически съветник.
7.	ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	Основно училище	551	Психолог, педагогически съветник, ресурсен учител.
8.	ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	Основно училище	583	Ресурсен учител и педагогически съветник. Рампа, ресурсен кабинет, кабинет на педагогическия съветник, специализиран кабинет за занимания по интереси.
9.	ОУ „Чудомир“	град Казанлък	Основно училище	345	Кабинет за ресурсно подпомагане.
10.	ОУ „Георги Кирков“	гр. Казанлък	Основно училище	441	Ресурсен учител, логопед, психолог. Специализирани кабинети, 11 групи за занимания по интереси, 2 спортни отбора, оборудван ресурсен кабинет.
11.	ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	Основно училище	362	Педагогически съветник, помощник на учителя.
12.	ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	Основно училище	59	Образователен медиатор.
13.	ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Горно Черковище	Основно училище	82	Психолог и образователен медиатор
14.	ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	Основно училище	94	Групи за занимания по интереси. Специализиран кабинет.
15.	ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	Основно училище	49	Помощник на учителя, образователен медиатор; Клубове за занимания по интереси
16.	ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Овощник	Основно училище	67	Образователен медиатор. Подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитието на учениците и включването им в училищната общност.
17.	ОбУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	Основно училище	170	Ресурсен учител, образователен медиатор, 2-ма помощници на учителя. Обособени терапевтични кабинети.
18.	ОУ „Свети Паисий Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	Основно училище	105	Логопед, ресурсен учител, психолог образователен медиатор. Ресурсен кабинет.
19.	ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	Основно училище	38	Образователен медиатор.
20.	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	Основно училище	55	Образователен медиатор. Клубове за Занимания по интереси. Допълнителни часове за първокласници, които не са посещавали детска градина, както и за ученици, невладеещи добре български език.

21.	ОУ „Васил Левски”	с. Бузовград	Основно училище	36	Образователен медиатор.
22.	ОУ „Св. Климент Охридски”	гр. Крън	Основно училище	69	Психолог, ресурсен учител, логопед и образователен медиатор. Клубове за занимания по интереси.
23.	НУПИД „Акад. Дечко Узунов“	гр. Казанлък	Национално професионално училище	309	Педагогически съветник. Подходяща материално-техническа база.
24.	ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	Професионална гимназия	480	Педагогически съветник. Подходяща материално-техническа база. Клубове за занимания по интереси; духов оркестър; ученически гвардейски отряд.
25.	ПГЛПТ	гр. Казанлък	Професионална гимназия	358	Клубове за занимания по интереси. Специализирани кабинети. Съвременна материално-техническа база.
26.	ПГТТМ	гр. Казанлък	Професионална гимназия	391	Педагогически съветник и образователен медиатор. Съвременна материално-техническа база: учебен корпус, специализирани учебни работилници, модерен учебен автомобилен сервиз, физкултурен салон, спортни площадки, фитнес, библиотека, общежитие. Учебен център с 4 учебни автомобила и кабинет по БДП, 4 компютърни кабинета. Клубове по интереси – клуб Волейбол и Олимпийски клуб.
Детски градини					
1.	ДГ № 1 „Здравец“	гр. Казанлък с филиали в с. Енина и с. Долно Изворово	Целодневна ДГ	251	Екип за подкрепа на личностно развитие-психолог, логопед, ресурсен учител. Обособен кабинет на психолога и два логопедични кабинета.
2.	ДГ № 2 „Снежанка“	гр. Казанлък с филиали в с. Шейново и с. Ясеново	Целодневна ДГ	202	Наличие на ресурсен кабинет и екип от специалисти – психолог, логопед, ресурсен учител, педагогически съветник, помощник на учителя. Наличие на игротека във филиал в с. Шейново. Богат календар от извънучебни дейности. Стая на родителя, ергонометрична и уютна среда.

3.	ДГ № 3 „Теменуга“	гр. Казанлък с филиал в с.Овощник	Целодневна ДГ	145	Психолог, логопед, ресурсен учител. Ресурсен кабинет и кабинет на психолога.
4.	ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък, с филиал-гр. Крън	Целодневна ДГ	220	Назначен ЕПЛР, в който са включени психолог, логопед и ресурсен учител. Наличие на богата дидактична база и съвременна образователна среда.
5.	ДГ № 7 „Буратино“	гр. Казанлък, с филиал в с.	Целодневна ДГ	135	Обособени кабинети за специалистите, които осигуряват ДПЛР.
6.	ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	гр. Казанлък, с филиал в с. Розово	Целодневна ДГ	189	Логопед и психолог. Обособени кабинети за ЕПЛР.
7.	ДГ № 9 „Слънчице“	гр. Казанлък, с филиали в с. Копринка и с. Черганово	Целодневна ДГ	207	Логопед, психолог и ресурсен учител. Обособен логопедичен кабинет. Създадени са кътове по интереси за индивидуални и групови занимания във всяка занималня. Достъпна архитектурна среда - осигурени дидактични материали.
8.	ДГ № 11 „Слънце“	гр. Казанлък, с филиал в с. Кънчево	Целодневна ДГ	109	Обособен специализиран кабинет за работа на екипа за подкрепа.
9.	ДГ № 13 „Мечо Пух“	гр. Казанлък, с филиал в с. Х.Димитрово	Целодневна ДГ	170	Назначен е екип от специалисти - ресурсен учител, логопед, психолог, помощник на учителя. Има обособени два специализирани кабинета в основната сграда и един кабинет във филиала за индивидуална работа с деца. Обособени кътове в занималните за т.нар. „тихи игри“ за деца със СОП.
10.	ДГ № 15 „Звънче“	гр. Казанлък, с филиал в ж.к. Изток	Целодневна ДГ	201	Психолог. Обособен ресурсен кабинет.
11.	ДГ № 16 „Роза“	гр. Казанлък, с филиал в гр. Шипка	Целодневна ДГ	79	Психолог, логопед, ресурсен учител, помощник на учителя.
12.	ДГ № 17 „Славейче“	гр. Казанлък, с филиал в с. Ръжена	Целодневна ДГ	171	Ресурсен учител, логопед, психолог, 2-ма помощник на учителя. Обособени специализирани кабинети За филиала в с.Ръжена – ресурсен кабинет, ателие „Приказки“.
13.	ДГ № 18 „Пчелица“	гр. Казанлък, с филиал в с. Бузовград	Целодневна ДГ	180	Психолог, логопед, ресурсен учител. 2-ма Помощник на учителя.
14.	ДГ „Детелина“ към МО	гр. Казанлък	Целодневна ДГ	70	Дидактични материали, специализиран кабинет, занимания по интереси.

	Център за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците				
1	Общински детски комплекс „Св. Иван Рилски“	гр. Казанлък	ЦПЛР	845	Разнообразни форми за извънучилищни дейности, чрез които се осъществява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за развиване на техните интереси, способности и таланти в области на науката, изкуството и спорта. Обособени зали и клубове по интереси.

Забележка: Информацията за броя на децата и учениците в детските градини и училищата на територията на община Казанлък за учебната 2022/2023 г. е по данни от Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) към 31.12.2022 г.

4. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на социални услуги и на децата, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип

Институция /социални услуги	Общ брой на настанените /ползващите социални услуги деца	Данни за включването в образование		Брой настанени деца /лица, невключени в образование - причини
		Училище /ДГ	Брой деца /ученици	
Дневен център за деца с увреждания (ДЦДУ)	38	ДГ Училище	10 26	2 -
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания (ЦНСТ 1) гр. Казанлък	9	Училище	8	1 потребител – завършил е средно образование
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (ЦНСТ 2), гр. Казанлък	12	Училище	10	2-ма потребители - завършили са средно образование
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (ЦНСТ 3), гр. Казанлък	12	Училище	2	5 потребители – завършили са средното си образование 5 потребители, настанени в услугата не подлежат на задължително обучение
Център за социална рехабилитация и интеграция за деца	54	Училище ДГ	29 21	4 деца не подлежат на задължително обучение

Център за обществена подкрепа, гр. Казанлък	156 <i>Забележка: към 31.12.2022 г. са затворени 168 случая на потребители. Средно годишен брой потребители е 324 деца и техните семейства.</i>	Училище ДГ	133 156	23 - не са в задължителна предучилищна и училищна възраст.
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с. Бузовград	12	Училище	5	6-ма потребители – поради здравословното им състояние 1 дете на 4 год. не подлежи на задължително обучение
Дневен център за деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства, гр. Казанлък	25	ДГ Училище	7 12	0

Забележка: Предоставените данни за социалните услуги са към 31.12. 2022 г.

Институциите и Социалните услуги, които осъществяват подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Казанлък са:

1. Дневен център за деца с увреждания, капацитет 36 места
2. Център за социална рехабилитация и интеграция, капацитет 25 места
3. Център за обществена подкрепа, капацитет 80 места
4. Приемна грижа - 11 деца, настанени в приемни семейства
5. Център за настаняване от семеен тип - за деца без увреждания, капацитет 12 + 2 места
6. Център за настаняване от семеен тип - за деца/младежи с увреждания, капацитет 12 + 2 места
7. Център за настаняване от семеен тип - за деца/младежи с увреждания, капацитет 12 + 2 места
8. Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, с. Бузовград - капацитет 15 места
9. Дневен център за деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства с капацитет 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативни услуги. Инфраструктурата и оборудването на Дневния център са изградени с финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. До 10 ноември 2023 година Дневният център ще функционира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Община Казанлък е възложила по процедура с конкурс управлението и предоставянето на част от социалните услуги на външен доставчик и работи с две НПО – Фондация „Сийдър“- управлява ЗЖ и три ЦНСТ и СНЦ „Бъдеще за децата“- управлява ЦСРИ и ЦОП.

III. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища към м. декември 2022 г.

(в документацията на отдел „Образование“ на общинската администрация)

1.1. Деца в детски градини /без подлежащи на задължително предучилищно образование/ -	1 242
1.2. Деца, подлежащи на задължително предучилищно образование /ПП в детска градина или училище/	1 157
1.3. Ученици в общински и държавни и частни училища /1- 4 клас/ - дневна форма	2 413
1.4. Ученици в общински и държавни и частни училища /5- 8 клас/ - дневна форма	2 629
1.5. Деца в общински и държавни училища и частни /9-12 клас/ - дневна форма	2 293
1.6. Ученици в самостоятелна форма на обучение	241
1.7. Ученици във вечерна форма на обучение	97
1.8. Ученици в индивидуална форма на обучение	25
ОБЩ БРОЙ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СИСТЕМАТА НА ПУО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА:	10 097

2. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците – за уч. 2022/2023 г.

Брой необхванати 5-годишни и 6-годишни деца на територията на общината	23 необхванати, от които 9 са в чужбина, а останалите са неоткрити на адрес
Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование (от 7 до 16-годишна възраст)	397 необхванати, от които 249 са в чужбина, а останалите са неоткрити на адрес
Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ/училище	83
Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование	56

Забележка:

Необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст /от 5 до 16-годишна възраст вкл./ се обхождат по адреси от екипите за обхват, съгласно Механизъма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст. Всички институции, включени в екипите за обхват, а именно образователни институции, експерти от общинска администрация, кметове на населени места, РУ на МВР, Дирекция „Социално подпомагане“, Регионално управление на образованието – Стара Загора, обществени възпитатели към МКБППМН и здравните медиатори си сътрудничат при прилагане на комплекс от мерки в зависимост от всеки конкретен случай. За всички посещения на адрес се съставят протоколи за обход. В повечето случаи се оказва, че необхванатите деца и ученици са заминали със семействата си в чужбина, а другата част не живеят към момента на територията на община Казанлък, но са с адресна регистрация в нея.

3. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите за уч. 2021/2022 г. и за уч. 2022/ 2023 г.

3А

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2021 / 2022 г.		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
114	2568	183	2531	89	912	30	294

3Б

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2022 / 2023 г.		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
113	2509	181	2535	40	461	28	334

4. Данни за деца и ученици в риск - в документацията на училищата / ДГ, ДСП, ОЗД, МКБППМН; отдел „Образование“, РЗИ, РУО, ГРАО, Областни съвети по наркотични вещества, РПУ и др.

4.1. Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	81
4.2. Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му	7
4.3. Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	112
4.4. Деца, извършили насилие	6

Забележка: Информацията е по данни на Дирекция „Социално подпомагане“, гр.Казанлък, ИДПС към РУ – Казанлък, МКБППМН към Община Казанлък към 31.12.2022 г.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) към Община Казанлък извършва превантивна дейност, насочена към ограничаване на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, като акцентира върху корекционно-възпитателния аспект, както и по-пълноценно взаимодействие с институциите и организациите, имащи пряко или косвено отношение към дейността на Комисията. През 2021 г. в МКБППМН са разгледани 65 възпитателни дела, а през 2022 - 71 възпитателни дела.

5.А Данни за деца и ученици със специални образователни потребности – данни уч. 2021 / 2022 г.

5.1А Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	267
От общия брой по т.5.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	101
5.2. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	-
5.3 Деца и ученици със сензорни увреждания	11
5.4 Деца и ученици с множество увреждания	29
5.5 Деца и ученици интелектуални затруднения	90
5.6 Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	58
5.7 Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	44
5.8 Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	35
5.9 Деца с емоционални и поведенчески разстройства	23
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа	32

Забележка: Данните са по информация на директорите на училища и детски градини и от НЕИСПУО към 31.12.2021 г.

5.Б Данни за деца и ученици със специални образователни потребности – данни за уч. 2022/2023 г.

5.1 Б. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	277
От общия брой по т.5.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	112
5.2. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	-
5.3 Деца и ученици със сензорни увреждания	5
5.4 Деца и ученици с множество увреждания	28
5.5 Деца и ученици интелектуални затруднения	85
5.6 Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	66
5.7 Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	46
5.8 Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	36
5.9 Деца с емоционални и поведенчески разстройства	32
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа	34

Забележка: Данните са по информация на директорите на училища и детски градини и от НЕИСПУО към 31.12.2022 г.

6. Данни за деца и ученици с хронични заболявания – данни за уч. 2021/2022 г. и за уч. 2022/2023 г.

6.1 Деца с хронични заболявания 2021/2022 г.	43 деца и 203 ученици
6.2 Деца с хронични заболявания 2022/2023 г.	Информацията е в процес на събиране и обработване

Забележка: Предоставените данни от Регионална здравна инспекция – Стара Загора са изготвени на база извършени анализи на здравословното състояние на децата и учениците по данни от медицинските специалисти от проведените профилактични прегледи.

За учебната 2021/2022 година подробните данни са следните:

От 43 (1,9%) диспансерни деца, през миналата година водещи са заболяванията на дихателната система – 28 (1,2%), от които 23 (82,1%) с бронхиална астма и 5 с алергичен ринит. Следват заболяванията на нервната система - 5, от които 4 с ДЦП и 1 с епилепсия; психични р-ва – 3, от които 1 с детски аутизъм; други – 2 с цьолиакия, 2 с ювенилен артрит и по 1 с хипопитуитаризъм, аномалии на коронарните съдове и др.

От 203 (4,1%) диспансерни ученици, през миналата година най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 124 (2,5%). От тях 116 (2,3%) с бронхиална астма и 8 с алергичен ринит, следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 26 (0,5%) - 15 с епилепсия, 8 с ДЦП и др.; болести на ендокринните жлези и обмяната – 14 (0,3%), от които 13 със захарен диабет; психични разстройства – 13 (0,3%), от които 10 с детски аутизъм; вродени аномалии – 9 (6 на сърдечно-съдовата система); други – 17 (артропатии и остеохондрози – 3, лимфобластна левкемия – 4, цьолиакия – 1, 1 – неревматична митрална стеноза, 2 - доброкачествени новообразувания на ларинкса, 2 с желязо-дефицитна анемия, 1 ученик с есенциална хипертония, 1 с невринома, 1 с холелитиаза и 1 с сарком на Юинг).

За учебната 2022/2023 г. не е предоставена информация от РЗИ – Стара Загора, тъй като все още е в процес на събиране и обработване.

7. А. Данни за деца и ученици с изявени дарби – данни за уч. 2021/2022 г. – класирани на областни, национални и международни олимпиади и състезания

7.1.1 Деца с постижения в областта на науката	317
7.1.2 Деца с постижения в областта на спорта	193
7.1. 3 Деца с постижения в областта на изкуството	194

7.Б. Данни за деца и ученици с изявени дарби – данни за уч. 2022/2023 г. - класирани на областни, национални и международни олимпиади и състезания

7.1.1 Деца с постижения в областта на науката	51
7.1.2 Деца с постижения в областта на спорта	94
7.1. 3 Деца с постижения в областта на изкуството	95

Забележка: За настоящата 2022/2023 учебна година предстои провеждането на областните и националните олимпиади през втори учебен срок, поради което броят на постиженията е сравнително по-малък.

За осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изяви дарби се използват всички налични ресурси на материалната база на детските градини, училищата, национален природо-математически център, Младежки дом, културни институти, градски стадион и др. Освен това основната дейност на Центъра за подкрепа за личностно развитие в гр. Казанлък – ОДК „Св. Иван Рилски“, е да предоставя възможност на децата и учениците от общината да развиват способностите и компетентностите си, както и за изява на техните таланти чрез участие в разнообразни извънучилищни форми в областите на науката, изкуството и спорта. Многобройни са наградите, които възпитаниците на ОДК печелят ежегодно от участия в национални и международни състезания, конкурси и фестивали.

Община Казанлък осигурява всяка година средства от Общинската програма за закрила на детето за обезпечаване участието на деца и ученици в различни национални и международни състезания, фестивали, конкурси и други, както и за предоставяне на едногодишни стипендии на изяви ученици. През 2021 г. Община Казанлък отпусна 7 едногодишни стипендии на даровити деца в областите „изкуство“, „спорт“ и „наука“, а през 2022 г. отличените ученици с едногодишни стипендии бяха 10.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с обхвата и възможностите за оказване на подкрепа на учениците:

Работата с децата и учениците със специални образователни потребности се организира в повечето случаи в училището и детската градина, в тяхната образователна среда. Досегашният опит при провеждането на цялостния образователно-възпитателен процес показва и някои проблеми в обучението на децата и учениците със СОП, които трябва да се преодолеят, за да бъде подкрепата на личностното им развитие по ефективна:

- Недостиг на квалифицирани кадри, които да се включат в ЕПЛР, както и недосатъчно познаване на специализираната методика за обучение от наличните специалисти, част от екипите за подкрепа за личностно развитие;
- При обучение от разстояние в електронна среда общуването с учениците със СОП е изключително трудно. Липсата на пряк контакт между преподаватели и ученици води до натрупване на дефицити в обучението;
- Поради недостиг на финансови средства, в малките училища в населените места от общината няма назначени специалисти - психолог, логопед, ресурсен учител или друг специалист, в зависимост от индивидуалните потребности на детето;
- В условията на големи групи и класове, в които се интегрират децата със СОП, е затруднена индивидуалната работа с тях, особено в случаите, когато детето е с множество тежки увреждания;
- Отказ от страна на някои родители да бъде предоставена подкрепа на детето им;
- Липса на разбиране и заинтересованост от страна на някои родители и negliжиране на възникващи проблеми с техните деца води до затруднена комуникация и затормозена релевантна връзка училище-семейство;
- Липса на мотивация и положителна нагласа към учебния процес от страна на децата от уязвими групи.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Работа на специалистите (социални работници и психолози) с родителите на децата със СОП;
- Допълнително финансиране с цел назначаване на специалисти във всички институции /психолог, логопед, ресурсен учител/, за да бъде по-ефективна работата с децата и учениците със специални образователни потребности;
- Привличане на родителите като партньор при реализиране на дейностите по осигуряване на подкрепа за личностно развитие;
- Институциите, работещи с дете със СОП трябва да работят съвместно и да синхронизират подкрепата, която предоставят;
- Необходимост от организиране на обучения, обмяна на опит и споделяне на добри практики между специалистите на регионално, областно и национално ниво, за предоставяне на качествена услуга, отговаряща на необходимите стандарти.

IV. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РЕСУРСНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината – за уч. 2022/2023 г.

Училище / ДГ	Населено място	Персонал			Педагогически специалисти													
		Общ брой	Педагогически	Непедагогически	Директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически съветник	Логопед	Ресурсен учител	Учител на деца с умствена изостаналост	Рехабилитатор на слуха и говора	Корепетитор	Треньор по вид спорт	Ръководител на направление ИКТ	Външни лектори/ИИД
ДГ № 1 „Здравец“	Казанлък	40	21	19	1		20		1		1	1						
ДГ № 2 „Снежанка“	Казанлък	34	17	17	1		13		1	1	1	1						
ДГ № 3 „Теменуга“	Казанлък	25	14	11	1		11		0,5		1	0,5						
ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък	35	17	18	1		14,5		0,5		0,5	0,5						
ДГ № 7 „Буратино“	Казанлък	24	13	11	1		13											
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	Казанлък	32	18	14	1		15		1		1							
ДГ № 9 „Слънчице“	Казанлък	40	22	18	1	1	18,5		0,5		0,5	0,5						
ДГ № 11 „Слънце“	Казанлък	18	9	9	1		8											
ДГ № 13 „Мечо Пух“	Казанлък	32	17	15	1		13		1		1	1						
ДГ № 15 „Звънче“	Казанлък	36	17	19	1		15		1									

ДГ № 16 „Роза“	Казанлък	20	11	9	1		8,5		0,25		0,5	1						
ДГ № 17 „Славейче“	Казанлък	30	15	15	1		12		0,25		0,5	1						
ДГ № 18 „Пчелица“	Казанлък	27,5	14,5	13	1		12		0,5		0,5	0,5						
ДДГ „Детелина“ към МО	Казанлък	16	7	9	1		6,5		0,5									
ППМГ „Никола Обрешков“	Казанлък	63	54	9	1	2	49			1							1	
ПХГ „Св. Св Кирил и Методий“	Казанлък	38	28	10	1	1	25		1									1
ПГ „Акад. П. Стайнов“	Казанлък	29	24	5	1	2	19		0,5			0,5					1	
СУ „Екзарх Антим I“	Казанлък	90	79	11	1	3	73	11	1	1	0,5	1,5				1		3
ПГ „Иван Хаджиенов“	Казанлък	45	35	10	1	2	31			1								
ПГЛПТ	Казанлък	33	27	6	1	2	24											
ПГТТМ	Казанлък	59	44	15	1	2	40			1								
НУПИД „Акад. Д.Узунов“	Казанлък	40	35	5	1		35		1									
ОУ „Мати България“	Казанлък	56	45	11	1	2	27	12	1	1		1						
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	Казанлък	62	51	11	1	1	31	16		1		1						
ОУ „Св. П. Хилендарски“	Казанлък	49	41	8	1	1	21	13	1		1	2						1
ОУ „Кулата“	Казанлък	41	34	7	1	1	20	9	1	1		1						
ОУ „Георги Кирков“	Казанлък	56	43	13	1	2	25	13	1		1	1				1	1	7

ОУ „Чудомир“	Казанлък	43	35	8	1	2	23	10										
ОУ „Антон Страшимиров“	Казанлък	33,5	27	6,5	1		23	2		1								
ОУ „В.Левски“	с.Бузовград	9	7	2	1		5	1										
ОУ „Кирил и Методий“	с.Копринка	13	8	5	1		5	2										
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	11	8,5	2,5	1		5,5	2										
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	19	14	5	1		10	3	0,25		0,25	0,5						
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	10	8	2	1		5	2										
ОУ „Д-р Петър Берон“	с.Шейново	10	8	2	1		6	1										
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	20	16	4	1		12	4										
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Горно Черковище	11,5	9	2,5	1		6	1	1									
ОУ „Д-р П. Берон“	с.Овощник	13	10	3	1		7	3										
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	26	19	7	1	1	14	3				1						
ОУ „Св.П. Хилендарски“	с.Хаджиди митрово	21	16	5	1	0	9	3	1		1	1						
Общо:		1310,5	938	372,5	40	25	730,5	111	17,75	9	11,25	17,5	0	0	0	2	3	12

Забележка: Данните в таблиците са подадени от директорите като щатни бройки. Образователните институции, които имат финансова възможност, са назначили психолози, логопеди и ресурсни учители, а тези, които нямат, ползват услугите на специалисти от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Стара Загора. В подкрепа на педагозите в училищата и детските градини са и специалистите на ЦОП – Казанлък и ДЦДУ – Казанлък.

2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП

Училище / ДГ	Населено място	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на пом.-учители
ДГ № 1 „Здравец“	Казанлък	5	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 2 „Снежанка“	Казанлък	12	Ресурсен учител, логопед, психолог, педагогически съветник	да
ДГ № 3 „Теменуга“	Казанлък	2	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък	3	Логопед, психолог, ресурсен учител	не
ДГ № 7 „Буратино“	Казанлък	5	не	не
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	Казанлък	0	Логопед и психолог	не
ДГ № 9 „Слънчице“	Казанлък	8	Психолог, логопед, ресурсен	не
ДГ № 11 „Слънце“	Казанлък	3	не	не
ДГ № 13 „Мечо Пух“	Казанлък	12	Ресурсен учител, логопед и психолог	да
ДГ № 15 „Звънче“	Казанлък	14	психолог	не
ДГ № 16 „Роза“	Казанлък	5	Ресурсен учител, логопед и психолог	да
ДГ № 17 „Славейче“	Казанлък	3	Ресурсен учител, логопед и психолог	да - двама
ДГ № 18 „Пчелица“	Казанлък	8	Ресурсен учител, логопед и психолог	да - двама
ДДГ „Детелина“ към МО	Казанлък	5	не	не
ППМГ „Никола Обрешков“	Казанлък	0	Педагогически съветник/психолог	не
ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“	Казанлък	11	Психолог	не
ПГ „Акад. П. Стайнов“	Казанлък	6	ресурсен учител и психолог	не
СУ „Екзарх Антим I“	Казанлък	16	ресурсен учител, логопед, психолог и педагогически съветник	не
ПГ „Иван Хаджиенов“	Казанлък	5	Педагогически съветник	не

ПГЛПТ	Казанлък	18	не	не
ПГ по транспорт и транспортен мениджмънт	Казанлък	11	Педагогически съветник	не
НУПИД „Акад. Дечко Узунов“	Казанлък	2	Педагогически съветник	не
ОУ „Мати Болгария“	Казанлък	6	ресурсен учител, психолог и педагогически съветник	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	Казанлък	14	ресурсен учител и педагогически съветник	не
ОУ „Св. П. Хилендарски“	Казанлък	17	Ресурсен учител, логопед и психолог	не
ОУ „Кулата“	Казанлък	11	Психолог, ресурсен учител и педагогически съветник	не
ОУ „Г. Кирков“	Казанлък	12	ресурсен учител, психолог, логопед	не
ОУ „Чудомир“	Казанлък	17	не	не
ОУ „Антон Страшимиров“	Казанлък	0	Педагогически съветник	да
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	3	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	0	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	4	не	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	7	Психолог, логопед и ресурсен учител	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	3	не	да
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	0	не	не
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	5	не	не
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Г. Черковище	0	психолог	не
ОУ „Д-р П. Берон“	с. Овощник	0	не	не
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	18	ресурсен учител	да - двама
ОУ „Св. П. Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	6	Ресурсен учител, логопед и психолог	не

Забележка: Данните са към 31.12.2022 г.

3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината

Специалисти	Брой
Медицински специалисти	47
Рехабилитатори	3
Логопеди	18
Ресурсни учители	22
Психолози	28
Социален педагог	2
Социален работник	4

Забележка: Медицинските специалисти, работещи в образователните институции, както и в социалните услуги на територията на общината са 47, от които 8 медицински сестри обслужват училищата в град Казанлък, 33 - в детските градини в общината, 1 медицинска сестра обслужва Дневен център за деца с увреждания, гр. Казанлък, 1 в ДЦПДМТМУТС и 4 в Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, с. Бузовград. Специалистите в социалните услуги, работещи с деца са: 3-ма рехабилитатори, 3-ма логопеди, 7 психолози, 2-ма социални педагози и 4-ма социални работници. Останалите специалисти работят в детските градини и училищата на територията на общината.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с ресурсната обезпеченост:

- ✓ Много често липсва индивидуален подход към децата в училищното и предучилищното образование в посока извеждане на индивидуалните им качества и интереси.
- ✓ Липса на подходящи дидактични материали, учебници и помагала, адаптиращи учебния материал към децата със СОП.
- ✓ Недостатъчен брой на регламентирани часове за работа с ресурсен учител.
- ✓ Когато в групи с над 25 деца в ДГ има дете със СОП, освен съответния специалист, е необходимо да се осигури помощник на учителя или друг специалист, който да бъде в помощ и подкрепа на детето със СОП през целия му престой в детската градина, за да се организира ефективно социализацията и обучението му. Този процес вече се наблюдава в някои от образователните институции. През настоящата учебна година има назначени седем лица като помощник на учителя в пет детски градини и трима в две училища.
- ✓ Процедурата по оценка на индивидуалните потребности на дете с установени обучителни затруднения, след извършен скрининг, е изключително тромава и бавна. Дългият период за предоставяне на ОПЛР и чак след това ДПЛР затруднява изключително работата на учителите в групата и на съответните специалисти от екипа за подкрепа.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- ✓ Необходимост от промяна в предоставянето на единния разходен стандарт за децата на ресурсно подпомагане. В момента всички средства се предоставят на институцията, която осигурява ресурсния учител, без да се отчитат къде са назначени другите специалисти. Ако ЕРС се дели на три части – 1/3 за логопед, 1/3 за психолог и 1/3 за ресурсен учител, то тогава образователните институции с ограничен финансов ресурс ще имат финансова възможност да назначат поне един от специалистите. В училищата от малките населени места, където учениците са малко на брой и основно от уязвими групи, има огромна необходимост от психолог, но нямат средства за назначаването му.
- ✓ Възможност за назначаване на помощник на учителя във всички групи и класове, в които има необходимост.
- ✓ Всички педагогически специалисти, които работят с деца и ученици със СОП, да участват регулярно в квалификационни форми, семинари, конференции, кръгли маси и др. с оглед оптималната им подготовка за работа със специализирани обучителни методи и техники.
- ✓ По-голям брой регламентирани часове за работа с децата, нуждаещи се от ресурсна подкрепа.
- ✓ При постъпило дете в детската градина с ТЕЛК над 50%, да има възможност за предоставяне на ДПЛР по най-бързия начин.
- ✓ Да се намали максималният брой на децата в групите в детските градини, за да има възможност за индивидуална работа с всяко дете.
- ✓ Финансово обезпечаване на образователните институции за назначаване на специалисти, осигуряващи допълнителната подкрепа на децата, чрез механизмите на държавния бюджет или чрез проектна дейност. Към момента в много от детските градини специалистите(психолог, логопед, помощник на учителя и др.) са назначени по проект АПСПО . След неговото приключване, те няма да имат финансова възможност да им заплащат от бюджетите си и ще се наложи да ги освободят, което ще доведе до сериозен проблем при осигуряването на необходимата подкрепа на децата.
- ✓ Въвличане на родителите в процеса на работа с децата, като за целта могат да бъдат разработени и адаптирани за родителите обучения и тренинги за подкрепа на децата в домашна среда, както и въвличането им в извънкласни занимания и др.
- ✓ Всички образователни и социални институции за деца е необходимо да работят в тясно сътрудничество за постигане на добри резултати в подкрепата на деца от уязвими групи и на деца със СОП в полза на интеграцията и социализацията им, както и подкрепа на семействата при необходимост.
- ✓ Повишаване на мотивацията за учене у децата и учениците от уязвими групи.

V. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Достъпна архитектурна среда

Училище	Населено място	Достъпна архитектурна среда								
		Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
		Достъпен вход		Достъпност до помещения пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици с увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подемна платформа	Безопасни парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици	Подемна платформа			
ППМГ „Никола Обрешков“	гр.Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	
ПХГ „Св. св. Кирил и Методий“	гр.Казанлък	да	не	не	не	не	не	да	не	да
ПГ „Акад. Петко Стайнов“	гр.Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	да
СУ „Екзарх Антим I“	гр.Казанлък	да	да	да	да	не	да	да	да	не
ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	да
ПГЛПТ	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	да
ПГТТМ	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не
НУПИД „Акад. Д. Узунов	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	да	не	да	да
ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	не	не	да	не	не	не	да	да	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	да	да	да	да

ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	гр. Казанлък	да	не	да	не	не	не	да	да	да
ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	да	не	не	да	не	не	да	не	не
ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ОУ Георги Кирков”	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не
ОУ „Чудомир“	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	да	не
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	не	не	да	не	не	не	не	да	не
ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	да	да	да	да	не	да	не	да	да
ОУ „Св. Климент Охридски”	гр. Крън	да	да	да	да	не	да	не	да	да
ОУ „Св.св.Кирил и Методий”	с. Кънчево	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон”	с. Шейново	да	не	да	да	не	не	да	не	да
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ОУ „Св. Кл. Охридски”	с. Горно Черковище	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Овощник	да	да	да	да	не	да	да	да	да
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	да	да	да	да	не	да	да	да	да
ОУ „Св. П. Хилендарски“	с. Хаджиди митрово	да	да	да	да	не	да	да	да	да

Данни за материалната среда

Училище/ДГ	Населено място	Спортна база			Библиотечно-информационно обезпечаване	Компютърни кабинети	Столово хранене		Транспорт	
		Наличие на физкултурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелен стол	Чрез кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
ДГ № 1 „Здравец“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 2 „Снежанка“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 3 Теменуга	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 6 „Еделвайс“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 7 „Буратино“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	гр. Казанлък	не	да	да				да		
ДГ № 9 „Слънчице“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 11 „Слънце“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 13 „Мечо Пух“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 15 „Звънче“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 16 „Роза“	гр. Казанлък	да	не	частично				да		
ДГ № 17 „Славейче“	гр. Казанлък	не	да	да				да		

ДГ № 18 „Пчелица“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДДГ „Детелина“ към МО	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ППМГ „Никола Обрешков“	гр. Казанлък	да	да	не	не	да - 4	не	не	не	не
ПХГ “Св. Св. Кирил и Методий“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 2	не	не	не	не
ПГ“Ак. Петко Стайнов“	гр. Казанлък	да	да	частично	не	да	не	не	не	не
СУ „Екзарх Антим I“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 3	не	да	не	не
ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 4	не	не	не	не
ПГЛПТ	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 3	не	не	не	не
ПГТТМ	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 4	не	не	не	не
НУПИД „Акад. Д. Узунов“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 2	не	не	не	не
ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да	не	да	не	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 2	не	да	не	не
ОУ „Св. П. Хилендарски“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да	не	да	не	не
ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	не	да	да	не	да	не	не	не	не
ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да	не	да	не	не
ОУ „Г. Кирков“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 2	не	да	не	не
ОУ „Чудомир“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да	не	да	не	не
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	не	да	не	не	да	не	не	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	не	да	не	да	да	не	не	не	не

ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	да	да	да	да	да	не	да	да	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	не	да	да	не	да	не	да	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	не	да	да	да	да	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	да	да	да	да	да	не	да	не	не
ОУ „Хр. Ботев“	с. Енина	не	да	да	не	да	не	да	да	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Г. Черковище	да	не	не	не	да	не	не	не	не
ОУ „Д-р П. Берон“	с. Овощник	да	да	да	да	да	не	да	да	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	да	да	да	да	да	не	да	да	да
ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	не	да	да	да	да	не	не	не	не
Общо		31	38	36	13	43	0	27	4	1

Училищата и детските градини работят активно по национални и европейски програми и проекти, чрез които непрекъснато подобряват материалната база и условията за възпитание и обучение на децата, повишават качеството на образователните услуги. Освен ежегодните инвестиции за модернизирани на материалните бази в институциите от системата на образованието, през последните три години Община Казанлък работи усилено по проект за изграждане на Детска академия за таланти. Дейностите стартираха в началото на 2020 г. по проект „Преустройство и реконструкция на сградата на закритото ОУ "Св. св. Кирил и Методий" - с. Розово в Детска академия за развитие на таланти, финансиран от Проект „Красива България“ по мярка М02 „Подобряване на социалната инфраструктура“ и съфинансиран от община Казанлък

През 2022 година се извършиха следните ремонтни дейности, подобрения и реконструкции в училища и детски градини:

- Община Казанлък изпълнява проект по Програма „Изграждане, пристрояване, надстройка и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища“ към Министерство на образованието и науката за изграждане на нов корпус към ППМГ „Никола Обрешков“, гр. Казанлък, с цел преминаване на учениците на едносменен режим на обучение. Проектът е на стойност 2 млн. лв. По друга програма към МОН, Община Казанлък спечели и финансиране за изграждане на физкултурен салон за обезпечаване на часовете по физическо възпитание и спорт в гимназията. Целта е да се създадат условия за спорт на закрито и да се засили мотивацията за двигателна активност.

- През 2022 г. се извърши първи етап от ремонт на дворното пространство на ОУ „Никола Йонков Вапцаров“ и ПГ „Академик Петко Стайнов“ в град Казанлък, на стойност 170 000 лв. Ремонтните дейности включват подновяване на настилната и отводняване на общото дворно пространство на двете училища. За изпълнение на втория етап Община Казанлък получи одобрение от Министерство на образованието и науката на проектно предложение за обновяване на спортната площадка на двете училища.

- В ОУ „Св. П. Хилендарски“, гр. Казанлък се извърши отводняване на спортното игрище и се изгради площадка по БДП, на обща стойност 30 000 лв.
- В СУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък бе изграден модерен, изцяло нов оборудван и обзаведен STEM-център по природни науки, изследвания и иновации, който официално бе открит на 15-ти септември 2022 г. Финансирането е по Национална програма на МОН за изграждане на училищна STEM среда. Инвестирани са 600 000 лв. за цялостното изграждане на Центъра, като 300 000 лв. са осигурени от МОН и 300 000 самофинансирани от училището. Изградени и обособени са още зони за провеждане на учебни занятия и спорт на открито във вътрешния двор на училището.
- В ОУ „Георги Кирков“, гр. Казанлък се извършиха ремонтни дейности на санитарни помещения, както и укрепителни дейности в столовата, на обща стойност 45 000 лв.
- В ОУ „Христо Ботев“, с. Енина през изминалата година се направи цялостен ремонт на спортното игрище, на стойност 34 275, а през лятото на 2022 г. се реализира подмяна на настилката на дворното пространство, на стойност 52 300 лв.
- В ОУ „Васил Левски“, с. Бузовград се извърши вътрешен ремонт на първия етаж на сградата – смяна на дограмата на коридора, вътрешен ремонт на класните стаи и коридор и цялостен ремонт на санитарните помещения и др., на обща стойност 85 000 лв.
- В ОДК „Св. Иван Рилски“, гр. Казанлък се извърши втори етап по подмяна на дограма. През 2021 г. беше подменена дограмата на учебни зали и коридори на първия етаж на сградата, а през 2022 г. се извърши смяна на дограмата на всички санитарни помещения и съблекални на първи и втори етаж, на обща стойност 25 000 лв. С финансиране по проект „Природата – творец на всички творци“ от конкурса на МОСВ „Обичам природата – и аз участвам“, финансиран от ПУДООС към националната кампания „За чиста околна среда“ в дворното пространство на институцията бяха изградени екологични кътове и зони и създадени условия за придобиване от учениците на екологични навици и култура за усвояване на практически умения и компетентности чрез обучения на открито.
- Със средства от бюджета на Община Казанлък през 2022 г. в ДГ № 16 „Роза“, гр. Казанлък се извършиха ремонтни дейности по внедряване на мерки за енергийна ефективност, на стойност от 210 000 лв., както и вътрешен ремонт, който включва поставяне на ламинат и боядисване на две занимални, на стойност 12 500 лв.
- В централна сграда на ДГ № 18 „Пчелица“, гр. Казанлък със средства от бюджета на община Казанлък се изградиха три изцяло нови детски площадки с нови съоръжения за игра, на стойност 66 000 лв.
- Нови детски площадки за игра бяха изградени и в други детски градини:
 - ✓ В централна сграда на ДГ № 13 „Мечо Пух“, гр. Казанлък – две нови детски площадки с нови съоръжения за игра, на стойност 25 000 лв.
 - ✓ В централна сграда на ДГ № 15 „Звънче“, гр. Казанлък – една детска площадка с нови съоръжения за 8 000 лв.
 - ✓ В централна сграда на ДГ № 2 „Снежанка“, гр. Казанлък – поставени са нови детски съоръжения за игра на стойност от 13000 лв.
 - ✓ В централна сграда на ДГ № 3 „Теменуга“, гр. Казанлък се изградиха две детски площадки, на стойност 35 000 лв., както и ведна във филиала на детската градина в с. Овощник, на стойност 24 000 лв.
 - ✓ В централна сграда на ДГ № 6 „Еделвайс“ в гр. Казанлък бяха поставени нови детски съоръжения за игра, на стойност 10 000 лв.
- Във филиала на ДГ № 17 „Славейче“ в с. Ръжена беше сменена дограма в занималните на стойност от 8 000 лв.
- В ДГ № 1 „Здравец“ бяха обзаведени и оборудвани два логопедични кабинета – един в централна сграда и един във филиала в с. Енина със средства по Проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ на МОН;
- Във филиала на ДГ № 8 „Юрий Гагарин“ в с. Розово беше извършен цялостен ремонт на санитарните помещения, на обща стойност от 7 000 лв. В централна сграда беше изграден и оборудван кабинет на логопеда.

Бюджет /детски и учебни заведения /:

Финансови средства за последната бюджетна година (2022): сума или процент

- 1. От държавния бюджет:** 36 503 390,19 лв., като в това число:
 - за общински училища - 26 289 756,36 лв.
 - за общински детски градини - 9 898 422,56 лв.
 - за ЦПЛР - ОДК "Св.Иван Рилски", гр. Казанлък - 315 211,27 лв.
- 2. От общинския бюджет:** 697 834,76 лв., като в това число:
 - за общински училища - 91 417,84 лв.
 - за общински детски градини - 561 929,92 лв.
 - за ЦПЛР - ОДК "Св.Иван Рилски", гр. Казанлък - 44 487,00 лв.
- 3. От проекти:** 840 295,93 лв., като в това число:
 - Програма „Еразъм“ – 270 046,93 лв.
 - Проект "Равен достъп до училищно образование в условията на кризи"- 1 262,80 лв.
 - проект „Подкрепа за успех“ – 124 845 лв.
 - Проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ – 372 863 лв.
 - Проект „Образование за утрешния ден“ – 9 396 лв.
 - Проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ – 19 655 лв.
 - Проект „Квалификация за професионално развитие на педагогическия персонал“ – 24 931,20 лв.
 - Проект „Подкрепа за дуална система и обучение“ – 17 296 лв.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с осигуряването на пълноценна материална среда за образование на учениците и подкрепа за личностното им развитие:

Сградите на някои от образователните институции нямат достъпна архитектурна среда - не разполагат с рампа и асансьор, непригодни са стълбищата и сервизните помещения за децата с увреждания, недостъпни са част от помещенията в институциите.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

Осигуряване на целеви средства за изграждане на достъпна среда във всички образователни институции за хората с увреждания и в частност за децата и учениците.

Осигуряване на допълнително финансиране за съвременно оборудване на физкултурните салони, както и за оборудване на спортните площадки с подходящи съоръжения за игра, достъпни за всички деца и ученици.

VI. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

1. Данни за изградените партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни

Населено място	Училище	Изградени партньорства (моля, посочете конкретно)						
		НПО	Културни институции	ЦОП	Доставчици на социални услуги (ЦНСТ и др.)	Клубове	Партньорства по проекти, свързани с подкрепа на учениците	Други
Казанлък	ДГ № 1 „Здравец“		Общинска библиотека „Искра“, НЧ „Братство – 1869“, с. Енина и НЧ „Петко Маналов-1932“, с. Д. Изворово		ДЦДУ, гр. Казанлък			
Казанлък	ДГ № 2 „Снежанка“		НЧ „Освобождение-1884“, с. Шейново					
Казанлък	ДГ № 3 „Теменуга“		Детски отдел на Общинска библиотека „Искра“- гр. Казанлък					
Казанлък	ДГ № 6 „Еделвайс“	НПО „Бъдеще за децата“	Общински театър „Любомир Кабакчиев“, гр. Казанлък; НЧ „Цвятко Радойнов“, гр. Крън	ЦОП Казанлък	- ДЦДУ, гр. Казанлък			
Казанлък	ДГ № 7 „Буратино“		Общинска библиотека „Искра“-гр. Казанлък					
Казанлък	ДГ № 8 „Юрий Гагарин“		Детски отдел на библиотека „Искра“; Общински театър „Любомир Кабакчиев“, гр. Казанлък			Клуб по спортни танци „Киара Н“		
Казанлък	ДГ № 9 „Слънчице“	Младежки център за развитие "Взаимопомощ"	Общинска библиотека „Искра“, НЧ „Антон Страшимиров“, с. Черганово; НЧ „Пробуда“, с. Копринка; Музей на розата, гр. Казанлък. Общински театър „Любомир Кабакчиев“, гр. Казанлък	ЦОП Казанлък	- Дневен център за деца с увреждания, гр. Казанлък	КСТ „Киара Н“, Клуб „Светлини сред сенките“, Школа по изобразително из-во „Арт Линия“		Фондация „Чудомир“

Казанлък	ДГ № 11 „Слънце“		НЧ „Х. Димитър-1927“, с. Кънчево					
Казанлък	ДГ № 13 „Мечо Пух“		Общ. библиотека „Искра“, Общ. театър „Л. Кабакчиев“, гр.Казанлък		ДЦДУ - Казанлък			
Казанлък	ДГ № 16 „Роза“		Общ. библиотека „Искра“, общ. театър „Л. Кабакчиев“, гр. Казанлък; НЧ „Светлина 1861“, гр. Шипка					Сдружение БГ „Бъди активен“
Казанлък	ДГ № 17 „Славейче“	Сдружение „Бъдеще за децата” -Казанлък	Общински театър „Любомир Кабакчиев“, Ощинска библиотека „Искра“, НЧ „Светлина“, с. Ръжена			Клуб „Антим- спорт“ - Казанлък		
Казанлък	ДГ № 18 „Пчелица“	Българско движение „Син флаг“, ТД „Орлово гнездо“, Сдружение „Бъдеще за децата“	Общинска библиотека „Искра“ – Казанлък; Общински театър „Любомир Кабакчиев“	ЦОП- - Казанлък	Дневен център за деца с увреждания - Казанлък, ДЦПДМУТС - Казанлък	СК „Петя Пендарева“, Ансамбъл за народни песни и танци „Искра“	ЕОП „STEAM обучение в ДГ – стъпка напред в бъдещето“	
Казанлък	ОУ „Мати Болгария“		Общинска библиотека „Искара“, ИМ „Искра“, ЛХМ „Чудомир“, НЧ „Искра“, Общински театър Любомир Кабакчиев“	ЦОП - Казанлък		Литературен клуб „Светлини сред сенките“ към ОДК- Казанлък		
Казанлък	ОУ „Никола Й. Вапцаров“	„Български дарителски форум“	Общинска библиотека „Искра“	-	-	КСТ „Роза“, Волейболен клуб „Казанлък“, ФК „Розова долина“	-	
Казанлък	ОУ „Георги Кирков“		Общинска библиотека „Искра“; ИМ „Искра“, гр. Казанлък, ЛХМ „Чудомир“; Музей на фотографията и визуалните изкуства					Тракийски университет – Стара Загора
Казанлък	ОУ „Антон Страшимиров“	ЦМДТ „Амалипе“	НЧ „Искра-1860“, гр. Казанлък					

Казанлък	ППМГ „Никола Обрешков“	„Американска фондация за България“, НПО „Образование и технологии“, НПО „Взаимопомощ“	Дом на културата „Арсенал“, НЧ „Искра“, ЛХМ „Чудомир“, Музей на фотографията и съвремените визуални изкуства, ИМ „Искра“, Общински театър „Любомир Кабакчиев“			Спортните клубове в община Казанлък	Арсенал“ АД, „Давид Холдинг“, „Единамикс България“ ЕООД	
Казанлък	СУ „Екзарх Антим I“		Исторически музей „Искра“, ЛХМ „Чудомир“, Дом „Петко Стайнов“	СНЦ „Бъдеще за децата“				
Казанлък	ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	СНЦ „Бъдеще за децата“	Общинска библиотека „Искра“, ИМ „Искра“, Музей на фотографията и визуалните изкуства			„Антим спорт“ „Инър уил клуб“	ОДК	ЕВН
Казанлък	ОУ „Чудомир“		Общинска библиотека „Искра“, Общ. театър „Любомир Кабакчиев“		ДЦДУ, гр. Казанлък			
Казанлък	ОУ „Кулата“		Общинска библиотека „Искра“, Общински театър „Любомир Кабакчиев“		ДЦДУ, гр. Казанлък	Клуб по шахмат, КСТ „Роза“ към ОДК		
Казанлък	НУПИД „Акад. Дечко Узунов“		Общинска библиотека „Искра“, Художествена галерия, ЛХМ „Чудомир“, ИМ „Искра“			„Инър уил клуб“, „Ротари клуб“	„Кремона – България“ ООД	
Казанлък	ПГ „Иван Хаджиенов“	Сдружение „Младежки гвардейски отряди“ Сдружение „Бъдеще за децата“ Инър Уил клуб-Казанлък	Исторически музей „Искра“, Общински театър „Любомир Кабакчиев“, Общински библиотека „Искра“, ЛХМ „Чудомир“, НЧ „Възродена искра“, Казанлък	да				Превантивно-информационен център по зависимости - Стара Загора
Казанлък	ПГТТМ		Културните институти в Казанлък			Олимпийски клуб НСА		УНСС, НСА, ТУ – Варна, ТУ – Габрово, Русенски университет „А. Кънчев“, СБА–Казанлък; „Ауто Арена“ ЕООД; „Мончев 90“ ООД и др.

с. Енина	ОУ „Христо Ботев“		НЧ „Братство – 1869“, с. Енина, НЧ „Искра - 1860“, гр. Казанлък, ОБ „Искра“, Общински театър „Любомир Кабакчиев“	ЦОП Казанлък				
с. Ръжена	ОБУ „Св. св. Кирил и Методий“	СНЦ „Жените на Казанлък“	Общински театър „Любомир Кабакчиев“-гр. Казанлък	ЦОП-Казанлък			Сдружение „Добро за всеки“	ЦМДТ „Амалипе“
с.Бузовград	ОУ „Васил Левски“		НЧ „Л.Каравелов – 1948“-Бузовград		ДМСГДУ „Мария Луиза“, с.Бузовград			
с.Горно Черковище	ОУ „Св. Климент Охридски“		НЧ „Отец Паисий-1905“, с. Г. Черковище					
с. Шейново	ОУ „Д-р Петър Берон“		НЧ „Освобождение-1884“, с. Шейново					
с.Копринка	ОУ „Кирил и Методий“		НЧ „Пробуда – 1920“, с. Копринка					
с. Крън	ОУ „Св. Кл. Охридски“		НЧ „Цвятко Радойново – 1885“, гр. Крън					
с. Кънчево	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“		Народно читалище „Хаджи Димитър-1927“, с. Кънчево					
с. Овощник	ОУ „Д-р Петър Берон“	Младежки център за развитие „Взаимопощ“ Сдружение „Бъдеще за децата“	Общинска библиотека „Искра“	ЦНСТ за деца и младежи без увреждания, гр.Казанлък				

Един от методите за предотвратяване на обучителни трудности и отпадане от образователната система е изграждане на добри партньорски взаимоотношения и провеждане на съвместни дейности между училища, детски градини, културните институти, спортни клубове, социални институции и други организации, работещи за и със децата на общността.

2. Институции и други организации /НПО, социални услуги и др./, функциониращи на територията на общината, които биха могли да бъдат привлечени за изпълнение на дейности по подкрепа за личностно развитие

На територията на община Казанлък функционират 25 читалища, от които 4 в гр. Казанлък и 21 в населените места. В тях се предоставя възможност на децата и учениците да развиват своите интереси в областта на музикалното, танцовото, изобразителното и театралното изкуства, чрез дейностите в разнообразни школи, като: школа по пиано, акордеон, цигулка, вокални групи, състави за художествено слово, театрални състави, школи за народни танци, школи по спортни танци, детско-юношески хорове, формации за класически и модерни танци, школи по класическа китара, школи по зумба, школи по изобразително изкуство, езикови школи, фолклорни ансамбли и др. Разнообразни форми на работа с деца и ученици предлага също Общинска библиотека "Искра" в гр. Казанлък, както и читалищните библиотеки на територията на общината. Възможност за активно занимание със спорт за децата и младежите предлагат около 40 спортни клуба в общината – футбол, лека атлетика, ориентиране, тенис, шах, борба, волейбол, футбол, художествена гимнастика, източни бойни изкуства, колоездене, спортна стрелба, спортно катерене, таекуондо, тенис, тенис на маса и други.

VII. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩИНАТА

На територията на община Казанлък са създадени условия за развитие и участие във всички аспекти на живота в общността на децата и учениците със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания чрез осигуряване на подкрепа за личностното им развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда. Чрез осигуряване на подходяща среда и ресурси детските и учебните заведения, заедно с институциите, предоставящи социални услуги за деца, РЦПППО, НПО, РУО, предоставят обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за развиване на способностите и уменията им в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

В началото на учебната година в образователните институции е извършена входяща диагностика на децата, в следствие на което е диференцирана нуждата от обща и допълнителна подкрепа. За всяка институция е определен координатор за организиране и координиране на процеса за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа. Създадени са екипи по приобщаващо образование. Разработени са индивидуални учебни планове и програми за деца и ученици със специални образователни потребности. Реализирано е взаимодействие с РЦПППО за осигуряване на екип от необходимите специалисти. За всички деца и ученици със СОП има изготвени индивидуални планове за подкрепа и седмични разписания за работа на съответните специалисти, осигуряващи ресурсното подпомагане – психолог, логопед, ресурсен учител и др., съобразени с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на децата и учениците. Всяко дете и ученик със СОП притежава лично досие, съдържащо информация за здравния статус, нивото на развитие на индивидуалните му потребности и план за реализиране на конкретни мерки за преодоляване на дефицити в обучителния процес. В институции, в които няма назначен специалист на щат, а има дете с установена необходимост от подкрепа, се ползват услугите на Регионалния център за подкрепа процеса на приобщаващото образование - гр. Стара Загора. Освен назначените на щат специалисти в образователните институции, както и тези от РЦПППО, в училищата и детските градини се използва ефективно ресурсът и на местните социални услуги като ДЦДУ, ЦОП, ЦСРИ.

Доброто сътрудничество на Община Казанлък с РУО – Стара Загора, отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане” гр. Казанлък, Детска педагогическа стая към РУ на МВР, детски градини и училища доведе до подобрен обмен на данни и комуникация за по-пълно обхващане на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение.

За децата с изяви дарби на територията на общината има множество клубове по интереси, школи, състави и формации, извънкласни форми в образователните институции, в които могат да развиват своите интереси и да задоволяват своите потребности.

VIII. ДОБРИ ПРАКТИКИ НА ОБЩИНСКО НИВО ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗРАБОТЕНИ ПОЛИТИКИ ЗА:

1. подкрепа за личностно развитие на детето и ученика

Екипната работа по случай на дете или ученик е важна част от образователната политика, насочена към индивидуализиране на обучението, подкрепата и цялостната грижа за детето или ученика в периода му на обучение толкова дълго, колкото е необходимо. *Подкрепата за личностно развитие* е компонент в образователните политики, който свързва и обединява ресурсите на средата на всички нива по вертикала и хоризонтала на системата.

Във всички детски градини и училища на територията на община Казанлък се осъществява подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, в зависимост от индивидуалните им образователни потребности. Социалните институции също много добре работят в тази посока и имат изградени добри практики. Така например **Сдружение „Бъдеще за децата“**, заедно с **„Фондация за децата в риск по света“** реализират **„Библиотека на играчките“**, в която играта е универсален начин на общуване и ресурс за подкрупна на детското развитие и предотвратяване на изоставянето. От **„Библиотеката“** се възползват както специалистите, работещи с децата, така и техните родители, които могат да вземат играчка и да работят с детето си в домашни условия. Към всяка играчка има инструкции за работа с нея.

Друга добра практика в подкрепата за личностното развитие на децата и учениците е **проект „Европейска Гаранция на детето в България“** към Уницеф – България, по който Община Казанлък работи съвместно с ЦОП -Казанлък и две детски градини. На територията на община Казанлък се изпълняват два от предвидените в проекта четири компонента - Компонент 3 и Компонент 4. Основната цел на проекта е да бъдат подобрени условията на живот на целевите групи, както и да бъдат разширени достъпът и ползването на интегрирани услуги за деца с обучителни затруднения и за деца с увреждания (Компонент 3), както и за деца, живеещи в семейства в уязвимо положение (Компонент 4). Дейностите по Компонент 3 „Осигуряване на достъп до качествени услуги за предучилищно образование за деца с увреждания и обучителни затруднения“ се изпълняваха в ДГ № 13 „Мечо Пух“, гр. Казанлък с филиал в с. Хаджидимово и ДГ № 1 „Здравец“, гр. Казанлък с филиали в с. Енина и с. Долно Изворово. Персоналът на детските градини получи съвети, методическа и експертна подкрепа и обучения за придобиване на знания и умения, необходими за изграждане на приобщаваща учебна среда и процес, който дава възможност за развитие на потенциала на всяко дете, със специален фокус върху децата със специални нужди. Тази подкрепа се предоставя от партньорски организации на УНИЦЕФ чрез обучения, срещи и супервизия в детската градина. С предвидените в проекта финансови средства, се осигуриха подходящи дидактични материали, пособия и помагала за подкрепа на обучението на деца със специфични потребности, както и материали и средства, които целят подобряване на средата в групите.

Дейностите по Компонент 4 „Въвеждане на центриран към детето и семейството подход за достъп до услуги за превенция на рисковете и подкрепа за деца от семейства в уязвимо положение и техните семейства“ се реализират от Център за обществена подкрепа (ЦОП), гр. Казанлък, и са насочени към деца и семейства от уязвими общности в община Казанлък и община Мъглиж. Мултидисциплинарен екип извършва картографиране, интензивна семейна подкрепа и програмен подход. Разработена е програма „Превенция на отпадането от училище“.

В тази посока са насочени и част от дейностите по **проект „Социално-икономическа интеграция и подобрен достъп до образование в община Казанлък“**, по който Община Казанлък работи в партньорство със Сдружение „Бъдеще за децата“, три детски градини и четири училища. **Дейностите по проекта са:**

- „Занимания със застрашени от отпадане от училище ученици“;
- „Подобряване на образователната среда в детски градини“;

- „Психологическа подкрепа за децата“;
- „Подкрепа за продължаване образованието в гимназиален етап“;
- „Работа с родителите“;
- „Преодоляване на негативни обществени нагласи“

Постигните резултати от реализираните дейности по проекта до момента са:

- Организиранни, оборудвани и обзаведени 29 тематични клуба и ателиета;
- Осигурена комфортна, уютна, чиста, здравословна и сигурна среда за възпитаване, обучение и развитие на познавателната активност и мотивировка в 3 детски градини;
- Осигурено оборудване за въвеждане в електронна среда на децата от предучилищния етап на образованието;
- Оборудвани кътове за игри на открито;
- Обхванати общо 285 деца, ученици и младежи от етнически малцинства, участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция.

2. Изграждане на позитивен организационен климат

Спецификата на съвременното образование днес изисква осигуряване подкрепа на личностното развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и социалните институции. За възпитаването на отговорни деца е необходимо изграждането на позитивен организационен климат чрез:

- създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;
- Развиване на положителни ценности и социални умения у децата и учениците;
- Възпитаване у децата отговорност, адаптивност, толерантност, умение да общуват и да правят компромиси;
- Провеждане на дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение;
- Създаване на условия за участие на децата в съвместни дейности - спортни празници, базари, концерти, конкурси, театрални представления, кулинарни празници и др.

3. Утвърждаване на позитивна дисциплина

За утвърждаването на позитивна дисциплина е от изключително важно значение изграждането у децата на усещането за част от общност. Когато децата се чувстват приети и разбрани от общността (от класа, от групата, от клуба и т.н.), само тогава може да се формира в тях позитивно отношение към живота и света като цяло. За тази цел е необходима ежедневна съвместна работа на всички педагогически специалисти за формиране на сплотена училищна общност, в която всяко дете да се чувства специално.

Принципи на позитивната дисциплина:

- зачитане правата на детето; уважаване на детското мнение; признаване гледната точка на детето; окуражаване;
- уважаване на индивидуалните различия; предоставяне на пространство за творческо мислене и креативност у децата;
- предоставяне на ресурси за подкрепа на индивидуалните потребности на всяко дете.

Утвърждаването на позитивна дисциплина може да се постигне чрез дейности като създаване на училищен етичен кодекс, изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелките и др.

4. Развитие на училищната общност.

Необходимо е да има широко споделено чувство за цел и ценности, което да е постоянно и да се споделя от учители, ученици, родители, ръководство и местната общност. Необходими са колегиални взаимоотношения, основани на сътрудничество. Всички, които са част от училищната общност, е необходимо да споделят идеи, проблеми и решения, да работят заедно за изграждането на по-добро училище.

Училищната общност може да се развива чрез мотивирани и будни ученици, които работят усърдно и се подкрепят взаимно, чрез креативни и отдадени преподаватели, които обичат работата си и подхождат индивидуално към всеки ученик, изпитват чувство на отговорност за ученето и развитието на ученика и систематично работят за подобряване постиженията им.

IX. Предложения за мерки и дейности, които да бъдат включени в Областната стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в област Стара Загора за периода 2023-2024 г.

- Повсеместно създаване на подходяща подкрепяща и достъпна среда за деца със специални образователни потребности - достъпна архитектурна среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- Да се приложат различните форми и методи на обучение, чрез които да се отговори на индивидуалните потребности на всяко дете;
- Да се приложат ефективни мерки и дейности за предотвратяване на преждевременното отпадане на деца и ученици от образователната система;
- Разработване и прилагане на програма за кариерно ориентиране на учениците на ниво училище:
 - ✓ подпомагане на трудовата и професионалната реализация на завършващите средно образование;
 - ✓ да се разработят инструменти за ранно кариерно ориентиране на застрашените от отпадане ученици, както и адаптиране на инструменти за целите на кариерното ориентиране на ученици със специални образователни потребности;
 - ✓ да се създаде интегрирана система за реализация и заетост по придобитата квалификация на завършващите средно образование в съответствие с изискванията на пазара на труда, за да се повиши мотивацията на учениците да завършат училище;
- Разширяване на партньорската мрежа между професионалните гимназии и бизнеса за съвместно прилагане на метода „учене чрез работа“;

Идентифицирана потребност от разкриване/функциониране на ЦПЛР на общинско ниво:

Насоченост на дейностите

Центровете за подкрепа за личностно развитие	Потребност /да /не/	Предложения за мерки и дейности за включване в Областната стратегия
1. За развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;	Имаме функциониращ ЦПЛР на територията на общината	Изграждане на градски центрове за краудсорсинг инициативи, в които учениците да създават проекти за развитието на населените им места, които след одобрение, да се финансират и реализират. На територията на общината има функциониращ център за подкрепа за личностното развитие, в който се дава възможност на децата и учениците чрез участие в разнообразни извънучилищни форми да развиват интересите, способностите и компетентностите си в областта на науката, изкуството и спорта, както и възможност за изява.

		<p>Община Казанлък подготвя проектно предложение, с което ще кандидатства за финансиране на проект за изграждане на Младежки център по Плана за възстановяване и устойчивост, с което на практика ще се разшири дейността на настоящия ЦПЛР. Срокът за кандидатстване е 15 февруари 2023 г. Планираните дейности на младежкия център са освен дейностите в настоящите клубове, да се предоставят и дейности по гражданско образование, кариерно консултиране и обучение, еко ателиета и организиране на демонстрационни дейности на различни еко техники и др. Планира се организиране на събития в местната общност с цел мотивиране на младежите да получат умения да работят в социалната сфера, организиране на различни обучения и др.</p>
2. За кариерно ориентиране и консултиране	да	<p>Изграждане и функциониране на младежки информационно - кариерен център за предоставяне на качествени услуги за кариерно ориентиране и консултиране на завършващите основно образование ученици. Провеждане на кампании за професионално ориентиране, както и срещи с изявени в професията си личности.</p> <p>Предоставяне на актуална информация на учениците и техните семейства за възможностите да продължат на образованието си в подходящи за тях специалности;</p> <p>Да се разработи цялостна учебна програма за кариерно ориентиране на учениците за установяване на личностния им потенциал и съответстващата му професионална реализация.</p> <p>Създаване на дигитални ресурси, насочени към различни професии, под формата на забавни анимации и игри на достъпен за по-малките ученици език.</p>
3. За превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици		<p>Ранна диагностика на деца и насочването им към корекционна дейност;</p> <p>Осъществяване на кампании за превенция на здравето;</p> <p>Обучения на учениците за водене на конструктивно общуване, за решаване на конфликти, за безопасно използване на интернет и социалните мрежи.</p>
4. За ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности	да	
5. За педагогическа и психологическа подкрепа		
6. За прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания	да	<p>Осигуряване от специалист на необходимата подкрепа на семействата на ученици с увреждания.</p> <p>Разработване и прилагане на програми за подкрепа на родителите на ученици с увреждания.</p>

X. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

1. Състав и особености на групата на децата и учениците със СОП

Общият брой на децата и учениците със специални образователни потребности за учебната 2022/2023 година е 277, като най-голям е броят на децата с интелектуални затруднения и с езиково-говорни нарушения. Увеличава се и броят на децата с хронични заболявания. По данни на РЗИ - Стара Загора децата с хронични заболявания в община Казанлък са 43, а учениците - 203. От всички деца и ученици със СОП, 34 имат необходимост от интензивна грижа и подкрепа.

2. Обезпеченост на образователната система със специалисти

Всички институции от системата на предучилищното и училищното образование в община Казанлък са обезпечени с необходимите педагогически специалисти, непедagogически персонал, както и други специалисти, съобразно потребностите на децата и учениците. В таблица - *Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината* е дадена подробна информация по институции за кадровата им осигуреност.

3. Материални условия в институциите по отношение на обучението на ученици със специални образователни потребности

Благодарение на средствата по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ на МОН, както и на предоставените средства по ЕРС за създаването на условия за приобщаващо образование, както и на средствата за ресурсно подпомагане, много от институциите назначиха специалисти, обособиха кабинети, които са оборудвани с подходящи дидактични материали и други средства, необходими за пълноценната работа с децата и учениците.

4. Работа с деца с изяви дарби

За децата с изяви дарби ежедневно се предоставя възможност за развитие на техните таланти и способности, за надграждане на техните знания и умения. Това се реализира в многобройните клубове за занимания по интереси в училищата, допълнителните дейности в детските градини, в ЦПЛР, в спортните клубове, в читалищата и др.

Във всички училища ежегодно се финансират от държавния бюджет дейности за организиране на занимания по интереси. Средствата се предоставят за извънкласни дейности – клубове, ателиета, състави, отбори, открити уроци, посещения на исторически и културни забележителности и др.

ОДК „Св. Иван Рилски“ е център за подкрепа за личностно развитие, в който чрез организиране на дейности в свободното време се осъществява държавната и общинска политика за развитие на интересите, уменията и способностите на децата в различни области по направления: научно–познавателно и приложно-техническо направление, спортно-туристическо и художествено–творческо направление. Комплексът предлага разнообразни педагогически форми – клубове, школи, състави, съобразени с желанията, интересите и свободното време на децата. В ОДК „Св. Иван Рилски“ функционират клуб по спортни танци, балетна формация, школа по изобразително изкуство, вокални формации, литературен фентъзи клуб, таекуондо клуб, клуб по компютърни науки, школа по плуване и др. Общински детски комплекс е център за личностно развитие и творческо израстване на децата в областта на изкуствата и спорта.

5. Напускане на образователната система. Деца в риск.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. **Икономически причини** - безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят децата в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения децата са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес. Друга икономическа причина е миграция на родителите. Често при миграция на родителите децата остават в семействата на роднини, които не проявяват интерес към образованието. През последните години се засили и тенденцията родителите да вземат децата си в чужбина: за месеци, а често – и за постоянно.

2. **Социални причини** - свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата и др.

3. **Образователни причини** - Образователните причини са свързани с липсата на мотивация, затрудненията при усвояване на учебния материал, ниските образователни резултати, начина на оценяване, големият брой отсъствия, влошената дисциплина, насилието и агресията в училище; наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.

4. **Етнокултурни причини** - това са специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: отсъствие на познавателна мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им, по-ранното стъпване в брак; страх на родителите поради опасност от открадване; по-ниска ценност на образованието и др.

Голяма част от групата на неработещите младите хора много рано са напуснали образователната система и много трудно биха си намерили работа без образование и без квалификация. Те са срещали значителни трудности при усвояване на учебния материал и в ранна възраст са загубили интерес и мотивация за включване в образование. В основата на трудностите в училище стоят две значими проблемни области в образователната система, а именно – слабата ориентираност на обучението към практиката, големият обем и липса на фокус и структура на учебното съдържание, пасивният модел и липсата на интерактивен подход в преподаването.

За справяне с проблема за ранното напускане на училище, Министерство на образованието и науката създаде Междуйнституционален механизъм за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст с включени мерки, добри практики, институции, които се занимават с проблема или предоставят добри обучителни програми за задържане на интереса към ученето.

6. Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Община Казанлък ежегодно подобрява материалната база и сградния фонд на детските и учебни заведения, като се стреми да създаде подходящи условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности. Търсят се непрекъснато допълнителни източници на финансиране, работи се по проекти и програми, за да бъде изградена достъпна среда във всички институции. В повечето училища в град Казанлък има създадена достъпна среда за хора с увреждания чрез изградена рампа, подемна платформа, безопасни парапети, нехлъзгава настилка, достъпност до санитарно-хигиенните помещения. За съжаление не всички образователни институции разполагат с достъпност на средата за децата с увреждания. Работата на институциите и на Общината в посока осигуряване на достъпна архитектурна среда ще продължи и занапред.

7. Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Механизмът за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование се прилага чрез политики на превенция, процедури за предприемане на действия за справяне с насилието и тормоза при възникнали ситуации, чрез съответните политики за справяне с агресията и засилване на сигурността в образователните институции.

Във всяка институция в системата на образованието има разработен План за противодействие на училищния тормоз. Проведени са обучения на учителите по механизма и алгоритъма за справяне с училищния тормоз и насилие. Изготвени са методически материали за разпознаване и оценка на проблема, както и за стъпките на уведомяване на директора и на училищния екип. Педагогическият и непедагогическият персонал е запознат с формите на насилие и с Механизма. Определен е координационен съвет. Създадени са единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз, изготвени от координационния съвет и заложи в Правилника за дейността на институцията. Създаден е дневник във всяко училище за регистриране случаи на тормоз между учениците. Въведена е превантивна защитна мрежа – Правила и задължения на всички служители, вкл. чрез отговорности в длъжностните характеристики. Изготвен е график за дежурства на учители и помощния персонал по време на междучасията.

Прилагат се програми за развитие на личностните и социални умения на децата – активно участие на ученици в честване на празници, изработване на табла, кътове, спортни мероприятия и извънкласни дейности по предварително изготвен график. Включени са експерти, родители и самите ученици в процеса на създаване и реализиране на различни интервенции срещу училищния тормоз. Използва се подходът за работа с връстници, които трябва да станат естествени помощници при реализирането на всички видове интервенции, както по отношение на децата, които са обект на тормоз, така и по отношение на децата, които упражняват насилие.

Периодично се повишава квалификацията на учителите за работа с програми, включително и реализиране на специализирани тренинги за справяне с критични ситуации и др. Разпространяват се информационно-образователни материали, свързани с превенцията на тормоза и правата и задълженията на учениците, както и правила, свързани с интернет тормоза. Превенцията на тормоза се извършва чрез провеждане на срещи по класове, чрез интерактивни игри, беседи и работа с психолог за изграждане на умения за опазване на личността; мултимедийно представяне на материали с цел онагледяване, въздействие и създаване на умения за превенция на агресията.

В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на Отдел „Закрила на детето“, Местната комисия борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Детска педагогическа стая, РУ на МВР и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

8. Обхващане в образователната система на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви. Дейности по ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния. Превантивна работа с родители.

Тъй като причините за преждевременното напускане на учениците от образователната система са комплексни, положителната промяна на състоянието на тези явления изисква прилагане на комплексни мерки и добра координация между институциите от различните сектори на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно.

Община Казанлък активно работи по изпълнението на Постановление № 100 на МС от 2018 г. за създаване и функциониране на постояннодействащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Работата по Механизма спомага за идентифициране на случаите и за разработване на индивидуални мерки спрямо причините, довели до риск от отпадане - отсъствия, трудова миграция на родители в чужбина или в друго населено място, преместване в друго училище, лоши взаимоотношения в училище, слаби оценки и др. Екипите за обхват работят активно за ограничаване преждевременното отпадане на деца и ученици от системата на образованието, както и за повишаване обхвата на задължително подлежащите на образование деца.

В образователните институции се прилагат: Програма за превенция на ранното напускане на училище, Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи, Планове за работа с ученици от малцинствен произход, в които са заложили дейности за осигуряване на качествено образование в мултикултурна среда, пълно обхващане на всички деца в задължителна училищна възраст, реинтеграция на отпадналите ученици в системата на образованието, допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа и взаимодействие в мултиетническа образователна среда, приобщаване на родителите към образователния процес и засилена работа с тези, които не подкрепят образованието на своите деца и др.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни целогодишно работи с директорите на учебните заведения по различни проблеми, свързани с противообществените прояви при подрастващите. Проведени са различни дейности по превенция на асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните в училищата по проблеми, свързани с употреба на алкохол, наркотици и тютюнопушене, семейни конфликти, продължаване на образованието, превенция на ранни бракове и методи за справяне с различни типове рискови ситуации.

Провеждат се и дейностите, разписани в Работна карта за превенция на детската престъпност на територията на община Казанлък. Ангажираните институции са РУ на МВР - гр. Казанлък, Община Казанлък, ДСП - гр. Казанлък и СНЦ „Бъдеще за децата“, които се обединиха върху идеята, че превенцията е най-ефективният способ за противодействие на престъпността. Тя включва комплекс от мерки, насочени към установяване, ограничаване и отстраняване на криминогенните и вектимогенните фактори. Чрез нея се постига намаляване процента на деянията, извършени в състояние на рецидив.

9. Общинска политика по отношение на дейности, свързани с психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физическите увреждания на децата.

Община Казанлък има много добре развита мрежа от социални услуги за деца, като във всяка една от тях се осигуряват качествени грижи и рехабилитация на децата с увреждания и подкрепа за техните семейства. В зависимост от индивидуалната потребност и план за подкрепа в социалните услуги се предлагат почасови дейности за деца с увреждания и/или със специални потребности от високоспециализиран персонал: логопед, психолог, социален работник, социален педагог, трудотерапевт, рехабилитатор, ресурсен учител и др.

Различните целеви групи деца получават професионални услуги в посока развитие на уменията за самостоятелност, социално включване и интеграция, ресурсно подпомагане; деинституционализация и реинтеграция, а за семействата се предлагат услуги, насочени към семейно консултиране и подкрепа; пре-натална и пост-натална грижа; семейно планиране; обучение на приемни родители; обучение на кандидат-осиноводители и др.

Институциите и Социалните и услуги, които работят в подкрепа на личностното развитие на децата в община Казанлък са:

Дневен център за деца с увреждания, Казанлък: ДЦДУ, гр. Казанлък предлага комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на децата през деня, свързани с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните, здравни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и личните контакти, почасова рехабилитация, работа с родителите и семейно консултиране.

Капацитетът на ДЦДУ, гр. Казанлък е 36 места. Целевите групи са деца на възраст от 3 до 18 години и техните семейства. Центърът разполага с модерна, добре оборудвана, достъпна и съобразена с особеностите на потребителите си база. Специалистите, оказващи подкрепа на потребителите и семействата са: психолог, логопед, рехабилитатор, медицинска сестра, трудотерапевт, педагози и социален работник. Дневният център разполага със собствен транспорт – бус, който е оборудван с хидравличен подежник за колички.

Дейността на ДЦДУ, гр. Казанлък, включва: Логопедична рехабилитация; Физическа рехабилитация; Психологическа рехабилитация; Педагогическо въздействие; Арттерапия и трудотерапия; Програма за подобряване на общата двигателна активност; Помощ при самоподготовката на децата за училище; Обучение според възможностите на детето за придобиване на знания и умения в различните сфери за обучение; Работа със семейството; Сензорна терапия; Педагогическа дейност, ползваща принципи и детайли от метода Монтесори; Възпитателни дейности; Обучителни дейности; Терапевтични дейности; Специализирани педагогически дейности, съобразени с индивидуалните възможности на децата; средства за формиране на автономност в рамките на детския потенциал; Индивидуална работа с децата с аутизъм и интелектуални увреждания по програмите ППА и СКОК; Активна подкрепа за натрупването на сетивен и опознавателен опит, необходим на потребителите при изграждането на тяхната автономност.

Рехабилитаторът на Дневния център работи с децата индивидуално по утвърден график, провежда групови занимания, обучава родителите за котерапевти. Изготвя съвместно с трудотерапевта индивидуална програма за заниманията по трудотерапия с децата. Разработена е програма за подобряване на общата двигателна активност на потребителите, която да бъде прилагана от педагозите в групите.

Родителите на потребителите се обучават на „Позитивно родителство”. Екипът на ДЦДУ разработи Наръчник за позитивно родителство, който се предоставя на всеки родител.

За потребителите на ДЦДУ, навършили 18 години, при потребност се предоставя услугата Дневен център за възрастни хора с увреждания, който се намира на същия адрес и е с капацитет 15 места. За младите хора с увреждания се грижи екип от трудотерапевт, арттерапевт, психолог, медицинска сестра, рехабилитатор, социален работник, гледачи.

Център за настаняване от семеен тип и Защитено жилище са структура със социално предназначение, в която се предлагат социални услуги от резидентен тип. Главната цел на услугата е да предостави средство за деинституционализация чрез предоставяне на 24-часова грижа в алтернативна малка групова среда в общността и да създаде предпоставки за истинска интеграция и социално включване.

Община Казанлък има сключен договор с Фондация „Сийдър“ за възлагане управлението на социалните услуги в трите ЦНСТ и ЗЖ в гр. Казанлък.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания.

Социалната услуга е с капацитет 12+2 места, респективно 12 места за деца без увреждания, идващи от специализирани институции, както и 2 места за деца без увреждания в общността за настаняване по спешност. В услугата работи персонал на различни позиции – ръководител екип, социален работник, социални терапевти.

Центрове за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (2 бр.).

Главната цел на ЦНСТ за деца и младежи е да предостави 24-часова индивидуализирана резидентна грижа от семеен тип в малка група в общността, за децата и младежите с интелектуални затруднения, които са били изоставени от биологичното си семейство и отглеждани в специализирани институции за деца в страната – ДМСГД, ДДЛРГ и ДДМУИ. Всеки Център е с капацитет 12+2 места, респективно 12 места за деца/младежи с увреждания, идващи от специализирани институции, както и 2 места за деца/младежи с увреждания в общността за настаняване по спешност. В услугата работи персонал на различни позиции – ръководител екип, социален работник, социални терапевти. С децата и младежите, при необходимост работи рехабилитатор по индивидуална програма, както и трудотерапевт.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, с. Бузовград

До края на 2020 г. в с. Бузовград функционира специализирана институция за деца с увреждания - Дом за медико-социални грижи за деца „Мария Луиза“ (ДМСГД) към Министерство на здравеопазването. В резултат на продължаващия процес на деинституционализация от 2021 г. домът е трансформиран и е открита нова социална услуга – Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания като делегирана държавна дейност.

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост, гр. Казанлък. Главната цел на ЗЖ е да предостави 24-часова, индивидуализирана, резидентна грижа от семеен тип в малка груповата среда в общността за младежи с интелектуални затруднения, със специален фокус върху развитие на умения за независим живот. Капацитетът на услугата е 8 места. В Защитеното жилище работят ръководител екип, социални терапевти, трудотерапевт.

Център за обществена подкрепа предлага:

- социално - психологическо консултиране на семейства;
- психологически консултации на деца с емоционални и поведенчески проблеми,
- социално–психологическа работа с детето и неговото семейство, свързани с причините за неговото отпадане от училище или отклоняващо се поведение.

Услугата работи с деца с емоционални и поведенчески проблеми, деца с агресивно поведение, деца жертва на насилие, деца в риск да отпаднат от образователната система.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания, с капацитет 25 места – работи се с деца със специални образователни потребности/увреждания: деца с ЛУИ, деца с аутизъм, хиперактивност, сензорни нарушения, физически нарушения.

Към Центъра има зала за рехабилитация за деца с физически увреждания. Екипът на Центъра включва: логопед, психолог, педагог, трудотерапевт, социален работник и рехабилитатор.

Дневен център за деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства с капацитет 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативни услуги.

В Дневния център се предоставя подкрепа на деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства, живеещи на територията на община Казанлък. Услугата е с капацитет от 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативна услуга. Основната дейност на центъра е да предоставя качествени услуги на деца и младежи с тежки множествени увреждания, ориентирани към индивидуалните им нужди и гарантиращи им живот в семейна или в среда близка до семейната. Едно от най-важните направления е предоставянето на условия, при които деца и младежи да получават необходимата професионална подкрепа от мултидисциплинарен екип от специалисти с цел съзряване и изграждане на умения за самостоятелност в семейна среда. Новата социалната услуга дава възможност на семействата на деца и младежи с тежки множествени увреждания да се реализират професионално, да преодолеят социалната изолация и да получат професионална подкрепа и помощ в отглеждането на своето поколение.

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След семейството детската градина и училището са онези значими фактори във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред учениците реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност, да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността. Училището трябва да предостави такава подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето. Необходимо е създаване на възможности за равнопоставен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация.

Подкрепата за личностно развитие отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи - обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки. Подкрепата извежда на преден план отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в детската градина и в училището, през превръщането на детската градина и училището в общност от професионалисти, които имат и знанията, и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече – с участието на самите деца.